

Süd vəzi xərçəngi xəstələrində kimyəvi terapiyanın metastatik aksilyar limfa düyünlərinin radio-morfoloji göstəricilərinə təsiri

Axundova C.N.¹, Qasimov N.V.¹

Azərbaycan Tibb Universitetinin Onkoloji klinikası, Bakı, Azərbaycan¹

İŞİN MƏQSƏDİ. Süd vəzi xərçəngi (SVX) xəstələrində aksilyar limfa düyünlərinə metastazlar mühüm proqnostik əhəmiyyətə malik olub, xəstələrin yaşama göstəricilərinə təsir göstərir. İlk şişin xüsusiyyətlərindən və metastatik regionar limfa düyünlərinin sayından və patoloji dəyişikliklərindən asılı olaraq xəstələrə kompleks müalicənin tərkibində neadyuvant və ya adyuvant kimyəvi dərman müalicəsi (KDM), habelə hormonal terapiya təyin edilir.

Açar sözlər: *Süd vəzi xərçəngi, kimyəvi dərman müalicə, residiv*

Material və metodlar. Bu məqsədlə tədqiqat işində SVX diaqnozu qoyulmuş 85 nəfər xəstənin ultarsəs müayinəsinin (USM) nəticələri araşdırılmışdır. Bu xəstələrdən 39 nəfərdə bədxassəli şiş sağ süd vəzisində, 46 nəfərdə isə sol süd vəzisində aşkar olunub. Xəstələrin 81 nəfərində aksilyar limfa düyünlərinə metastazlar təyin edilmişdir. Aksilyar limfa düyünlərinin ölçüləri və sayı VIII kurs KDM-dən sonra USM köməkliyi ilə qiymətləndirilmişdir.

Nəticələr. Hər iki süd vəzisində bədxassəli şiş aşkar edilən 1 xəstədə ölçüləri 21-37 mm arasında dəyişən çoxsaylı (sayı 4-dən çox) metastatik patoloji aksilyar limfa düyünləri müəyyən edilmişdir. VIII kurs KDM-dən sonra bu xəstədə metastatik limfa düyünlərinin sayının azalması ilə yanaşı ölçülərinin də 9-17 mm-ə qədər kiçilməsi müşahidə edilmişdir. Çoxsaylı metastazları olan 1 xəstədə isə patoloji limfa düyünlərinin sayında dəyişiklik olmasa da onların ölçüləri 72 mm-dən 19 mm-ə qədər azalmışdır. 2 xəstədə KDM-dən əvvəl ölçüləri 10-14 mm arası dəyişən çoxsaylı metastatik limfa düyünləri müşahidə edilsə də, müalicədən sonra patoloji limfa düyünlərinə rast

gəlinməmişdir. 25 (30,9%) xəstədə 10-37 mm ölçülü çoxsaylı patoloji limfa düyünlərinin sayı KDM-dən sonra azalmış, ölçüləri 6-31 mm-ə qədər kiçilmişdir. 27 (33,3%) xəstədə ölçüləri 7-32 mm olan az sayda (0-3 sayda) patoloji limfa düyünlərinin sayı dəyişməmiş, lakin ölçülərinin 5-15 mm-ə qədər kiçilməsi müşahidə edilmişdir. 22 (27,1%) xəstədə KDM-dən əvvəl müşahidə edilən 4-31 mm ölçülü azsaylı patoloji limfa düyünləri müalicədən sonra vizualizasiya edilməmişdir.

Yekun. Beləliklə, SVX xəstələrində düzgün aparılan KDM effektiv müalicə üsullarından biri olub, aksilyar limfatik metastazların ölçüsündə və sayında müsbət dinamikaya imkan verir.